

Inbreng verslag van een schriftelijk overleg

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 23 maart 2012 over Jaarbericht brede scholen 2011 (Kamerstuk 33 000 VIII nr. 178).

De voorzitter van de commissie,
Van Bochove

Adjunct-griffier van de commissie,
Bošnjaković-van Bommel

Inhoudsopgave

- **Trends en ontwikkelingen**
- *Aantal brede scholen*
- *Duidelijke focus op het kind*
- *Rol kinderopvang*
- **Tot slot**

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het rapport «Jaarbericht brede scholen 2011». Het aanbod van activiteiten op sociaal, cultureel en sportief gebied is, volgens de leden, een verrijking van niet alleen het leven van jongeren, maar ook van de wijk of het dorp waar de school zich bevindt. De leden zijn dan ook verheugd met de steun van de minister bij de ontwikkeling van brede scholen die zij onderstreept in haar reactie op het SER-rapport «Tijden van de samenleving»¹.

Sommige scholen hanteren een toelatingsbeleid waarbij de ouders een religieuze grondslag moeten onderschrijven. Geldt, zo vragen de leden, dit toelatingsbeleid ook voor overige activiteiten die op een brede school worden aangeboden door andere organisaties. Oftewel, mag op een brede school, geënt op bijvoorbeeld reformatische grondslag, waar kinderopvang wordt aangeboden, door het schoolbestuur geëist worden, dat de ouders die gebruik willen maken van die opvang, de grondslag van de school onderschrijven? Voorts vragen genoemde leden of het daarbij van belang is hoe die activiteiten worden gefinancierd.

In het jaarbericht is te lezen dat brede scholen minder vaak worden gehuisvest op multifunctionele locaties dan voorheen verwacht werd. Kan de minister toelichten waar dit door komt? Heeft dit te maken met de verschillende kwaliteitseisen die voor de verschillende functies gelden? Kan de minister toelichten of de kinderopvangafdelingen van brede scholen voldoen aan de eisen die gesteld worden aan de kinderopvangbranche, zo vragen de genoemde leden.

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van het «Jaarbericht brede scholen 2011» en de begeleidende brief van de minister.

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de brief over de aanbieding «Jaarbericht brede scholen 2011». De leden onderschrijven de motivering dat brede scholen kinderen en jongeren de kans bieden zich breed te ontwikkelen en te integreren. De leden zien op dit moment aanleiding tot het stellen van enkele vragen.

Er is een verscheidenheid aan brede scholen, maar er zijn ook overeenkomsten. Het Landelijke Steunpunt Brede Scholen heeft in opdracht van het ministerie van OCW een brochure gemaakt met de meest voorkomende verschijningsvormen van brede scholen. De leden vragen of het mogelijk is om alle voorkomende verschijningsvormen op te nemen in de brochure in plaats van de meest voorkomende vormen.

Binnen de brede school wordt samengewerkt met verschillende partners. De leden vragen om meer duidelijkheid te scheppen over de bevoegdheden en samenwerkingsafspraken van de verschillende partners.

Volgens de brief heeft ook de komst van de combinatiefunctionarissen de brede school op de werkvloer versterkt. De leden vragen welke positieve invloed de combinatiefunctionarissen hebben op de brede school.

De leden van de CDA-fractie vinden het belangrijk dat er steeds meer brede scholen ontstaan. Het is voor alle partijen voordelig om samen te werken, van elkaar te leren en gebruik te maken van elkaars expertise. Ook maakt de brede school het mogelijk dat brede dagarrangementen worden aangeboden voor kinderen met aandacht voor sport en cultuur.

---

¹ Kamerstuk 31 289, nr. 335.

Naar de mening van deze leden bieden de brede scholen verder een goede oplossing om voor ouders de combinatie van werken en zorgen te vergemakkelijken. Tevens bieden brede scholen een goed platform voor samenwerking op het gebied van passend onderwijs en jeugdzorg.

Trends en ontwikkelingen

Aantal brede scholen

De leden van de VVD-fractie vragen of de minister kan verklaren waarom het aantal brede scholen in het voortgezet onderwijs stabiliseert op ongeveer een derde van het aantal scholen. De auteurs van het rapport stellen op pagina 44 dat de beoogde effecten van brede scholen lastig aan te tonen zijn. Enkele scholen stellen daarom voor om eventueel een nulmeting te houden en over vijf jaar een vervolgmeting te doen. Wat is de reactie van de minister op dit voorstel, zo vragen de leden.

De leden vragen voorts waarom in het voortgezet onderwijs de personeelsslachten de voornaamste extra kostenpost zijn en in het primair onderwijs niet? Kan de minister daar een verklaring voor geven, zo vragen zij.

De leden van de PvdA-fractie hechten groot belang aan de ontwikkeling van brede scholen. De school van de toekomst is een brede school, met behalve goed onderwijs ook aanbod van opvang, sport en cultuur. Het aantal brede scholen is door de jaren heen toegenomen. In vrijwel iedere gemeente in Nederland is één of meer brede scholen te vinden. In het primair onderwijs zijn er nu 1 600 brede scholen. In de brief geeft de minister aan dat de groei van het aantal brede scholen in de komende periode zal afnemen. In het jaarbericht worden een aantal mogelijke oorzaken genoemd. Kan de minister toelichten hoe zij de afnemende groei beoordeelt? In de brief van de minister wordt niet toegelicht of deze ontwikkeling gevolgen heeft voor haar beleid. Kan de minister toelichten of, en zo ja welke gevolgen, zij verbindt aan deze bevinding? Ziet zij een rol voor zichzelf weggelegd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke, zo vragen de leden.

De leden van de PVV-fractie merken op dat er in het primair onderwijs nu ruim 1 600 brede scholen zijn. De verwachting is dat de groei de komende jaren zal afnemen. Het aantal brede scholen in voorbereiding is afgenomen. De leden vragen wat hier de oorzaak van is.

De leden van de CDA-fractie vragen wat de oorzaken zijn van de stagnatie in de groei van het aantal brede scholen. Kan de minister toelichten wat de oorzaken hiervoor zijn, is het belemmerende regelgeving, is het moeilijk voor de diverse partijen om samen te werken, is het nog de onbekendheid bij ouders, scholen en andere partijen? Gaarne ontvangen deze leden een toelichting. Is de minister ook van plan haar beleid te wijzigen nu blijkt dat de groei van het aantal brede scholen stagneert, zo vragen zij.

Duidelijke focus op het kind

De leden van de VVD-fractie stellen vast dat in het jaarbericht een expert wordt geciteerd die tijdens een paneldiscussie opmerkte dat brede scholen de voorlopers zijn op het gebied van passend onderwijs. In de slotbeschouwing van het rapport stellen de auteurs dat brede scholen bij uitstek geschikt zijn om een basis te bieden aan het passend onderwijs. De leden vragen of en hoe de minister een rol ziet weggelegd voor brede scholen bij de invoering van het passend onderwijs.

De leden van de PvdA-fractie merken op dat in het jaarbericht zaken staan waarover deze leden zich grote zorgen maken. In het jaarbericht staat vermeld dat de helft van de brede scholen wordt geconfronteerd met forse bezuinigingen. Dit onderdeel blijft in de brief van de minister onbesproken. Kan de minister toelichten waarom zij in haar brief niet ingaat op de aard en omvang van deze bezuinigingen? Heeft de minister zicht op de omvang van de bezuinigingen? Zo ja, om welke bedragen gaat het hier? Zo nee, wat gaat zij doen om dit inzicht alsnog te verwerven? Voorts merken de leden op dat op pagina 85 van het jaarbericht wordt toegelicht dat de forse bezuinigingen niet zonder gevolgen blijven. Het activiteitenaanbod komt door de bezuinigingen onder flinke druk te staan. De leden maken zich grote zorgen over de verschraling. Volgens het jaarbericht zijn de bezuinigingen «voor de meeste brede scholen geen reden om te stoppen». Zijn er scholen die onder druk van de grote bezuinigen overwegen om te stoppen, zo vragen deze leden. Zo ja, om hoeveel scholen gaat het hier? Is de minister met deze leden van mening dat deze ontwikkelingen zeer onwenselijk zijn en een halt toegeroepen moeten worden? Zo ja, ziet zij een rol voor zichzelf weggelegd bij het overeind houden van deze brede scholen? Zo nee, waarom niet? De leden merken op dat in het jaarbericht wordt gesteld dat de scholen die niet overwegen om te stoppen, wel worstelen met de vraag of ze hun aanbod moeten verkleinen of dat ze meer van hun eigen leraren moeten vragen. Ook wordt de optie om geld te vragen voor deelname genoemd. De leden zijn zeer bezorgd over het feit dat er wordt overwogen geld te vragen voor deelname. Eén op de tien kinderen in Nederland groeit op in armoede. Kan de minister toelichten welke gevolgen het bijbetalen heeft voor de optimale ontwikkeling van deze groep kwetsbare kinderen? Is de minister met deze leden van mening dat deze ontwikkeling zeer ongewenst is? Zo ja, wat gaat zij doen om dit te voorkomen, zo vragen zij.

De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat de brede school zich met name moet presenteren als een buurtschool, geworteld in de wijk met dito voorzieningen. Kan de minister toelichten of brede scholen dit voldoende doen? Zijn er voldoende scholen met een buurtfunctie of richten de brede scholen zich meer op het samenbrengen van school, sport en cultuur voor de kinderen dankzij de combinatiefunctionarissen? De leden zien namelijk zeker een rol weggelegd voor de brede scholen om bezuinigingen door gemeenten op te vangen middels het onder haar dak brengen van bijvoorbeeld bibliotheekvoorzieningen en buurthuisachtige functies.

Rol kinderopvang

De leden van de VVD-fractie lezen in de rapportage dat opvang voor schooltijd en (zomer)vakantieopvang in 2011 vaker wordt aangeboden dan in 2009 en daarmee duidelijk in opkomst is. Betekent dit ook dat er betaald moet worden voor kinderopvang tijdens vakanties als er geen gebruik van kinderopvang wordt gemaakt? Wanneer dit het geval is, kan de minister toelichten hoe zich dit verhoudt tot de mening van het kabinet dat een kindercentrum geen beding mag bevatten dat de ouder verplicht tot betaling van uren waarin onderwijs wordt gegeven. De leden vragen in hoeverre er bij een integraal aanbod van kindvoorzieningen ook integraal gehandhaafd wordt. Kan de minister daar uitgebreid op ingaan? Kan de minister toelichten of de opleidingseisen van het personeel van brede scholen of kindcentra voldoen aan de eisen die gesteld worden aan personeel in de reguliere kinderopvang, zo vragen zij.

De leden van de PvdA-fractie merken op dat school en opvang steeds dichter bij elkaar komen te liggen, maar nog steeds niet naadloos aansluiten. De leden willen dat tussenschoolse opvang op elke school

mogelijk moet is. Welke activiteiten heeft de minister in de afgelopen jaren ondernomen om deze aansluiting verder te stimuleren? Ziet de minister een actieve rol voor zichzelf weggelegd en gaat zij dit verder te stimuleren, zo vragen zij.

Tot slot

De leden van de CDA-fractie vragen of de minister ook kan toelichten of er een relatie is tussen de brede school en de kwaliteit van de school. Bieden brede scholen vaker goede onderwijskwaliteit of juist mindere onderwijskwaliteit dan niet brede scholen? De leden vragen ook aan de minister of zij het een goede ontwikkeling vindt dat brede scholen zich steeds meer richten op talentontwikkeling dan op achterstanden.